

Roviltnemnda i region 7 - Nordland

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Saksframlegg - møte 3/2019 i Roviltnemnda for region 7 - Nordland

Sak 17/2019 Godkjenning av innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner innkalling til møte 3/2019 uten merknader.

Sak 18/2019 Godkjenning av protokoll fra møte 2/2019

Utkast til protokoll fra møte 2/2019 er publisert på nemndas nettside. Den er også lagt ved saken (vedlegg 1).

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokollen fra møte 2/2019 uten merknader.

Sak 19/2019 Kvotejakt på gaupe 2020

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda legger til grunn at bestandsmålet for gaupe ikke er oppfylt i region 7, og at myndigheten til å vedta kvote for jakt på gaupe i Nordland i 2020 derfor ligger hos Miljødirektoratet.

Roviltnemnda i Nordland anbefaler at det ikke åpnes for kvotejakt på gaupe i Nordland i 2020.

Bakgrunn

Kvotejakt er en ordinær jakt på et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 16, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet. Ved fastsettelse av kvote for jakt på gaupe skal det særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på jakt- og fangsttradisjon i området, og på den skade viltet gjør.

Etter rovviltforskrifta §§ 7 og 11 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe når bestanden ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for gaupe i regionen. Nemndas myndighet skal for gaupe baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, jf. forskrifta § 7 første ledd. I tilfeller hvor nemnda ikke har denne myndigheten, er den lagt til Miljødirektoratet.

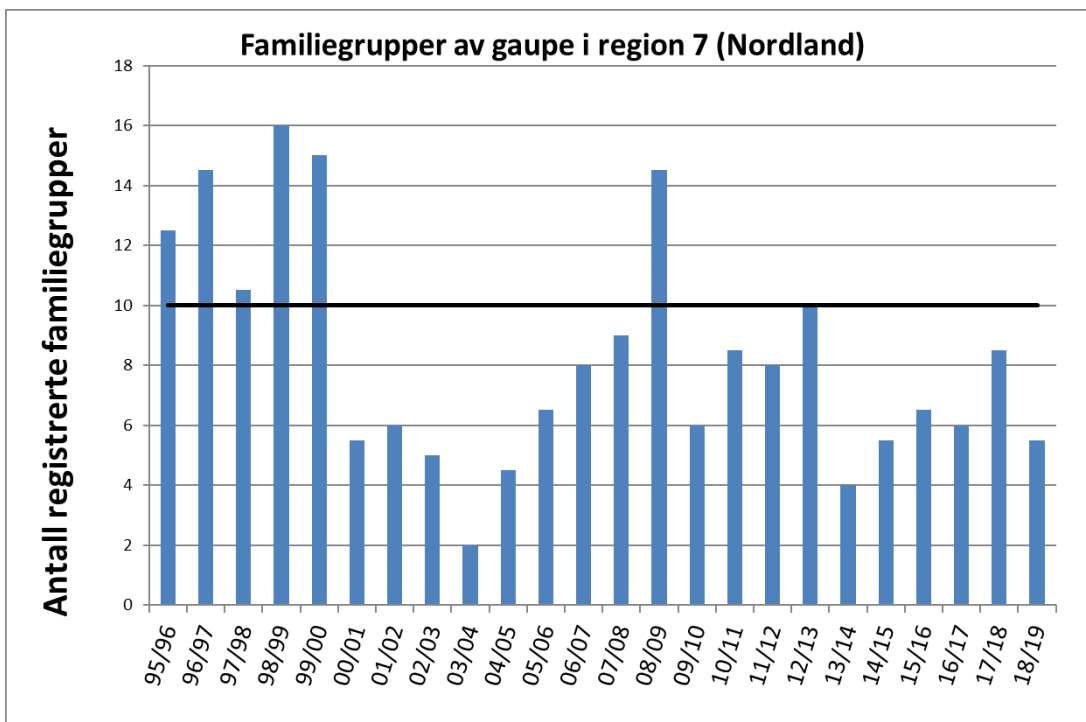
Siste data for gaupe fra Nasjonalt overvåkingsprogram finnes i NINA Rapport 1679 *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2019*. Det framgår av denne rapporten at det er beregnet i gjennomsnitt 6,7 familiegrupper av gaupe i Nordland de siste tre årene.

Bestandsmålet for region 7 – Nordland er 10 årlige ynglinger av gaupe. Ut fra gjeldende regelverk og siste opplysninger om gaupe i Nordland vurderer Fylkesmannen at myndigheten til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe i Nordland ligger hos Miljødirektoratet.

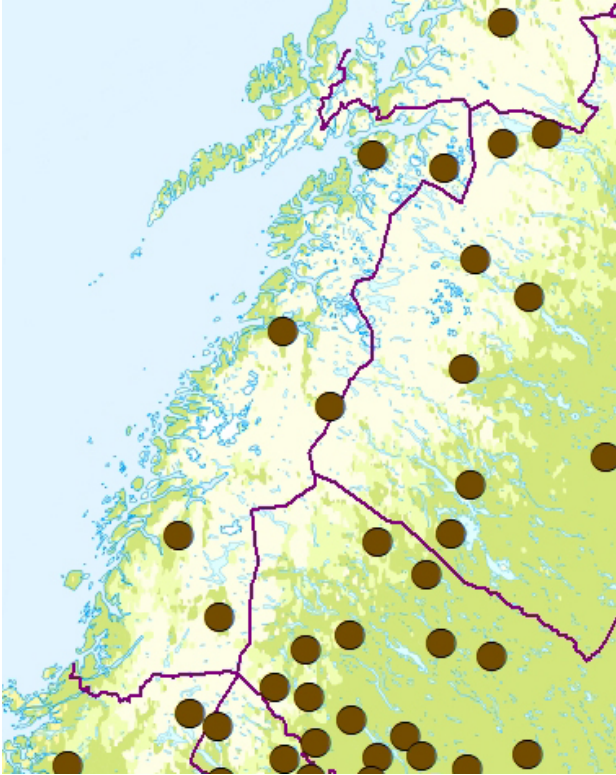
Klima- og miljødepartementet har fastsatt instruks om tidsfrister knyttet til felling av rovvilt, hvor det blant annet framgår at vedtak om kvotejakt og lisensfelling skal fastsettes senest 3 måneder før jakt- eller fellingsstart. Det innebærer at kvote for jakt på gaupe må fastsettes senest 1. november. Evt. anbefaling fra nemnda må da nødvendigvis oversendes til Miljødirektoratet før dette. Det framgår av rovviltforliket av 17. juni 2011 at rovviltnemndenes syn skal tillegges betydelig vekt, også når nemndene ikke har beslutningsmyndighet i saken.

Utviklingen i gaupebestanden og tap til gaupe i Nordland

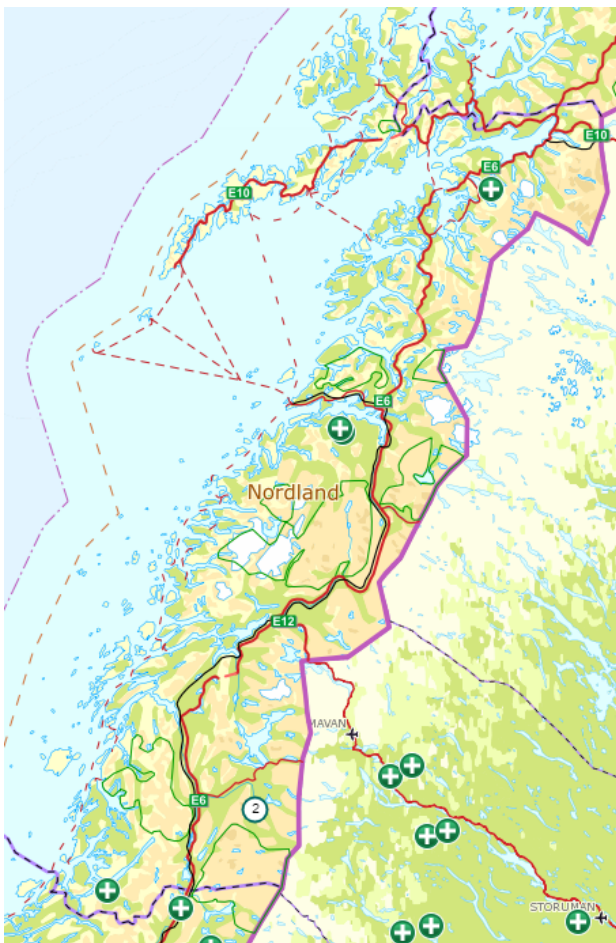
Bestandsregistreringene av gaupe viser forholdsvis store svingninger i bestanden i Nordland. Siden år 2000 har registrert antall familiegrupper imidlertid ligget under bestandsmålet for Nordland alle år unntatt i 2009 og 2013. Sist vinter ble det registrert 5,5 familiegrupper.

Antall godkjente familiegrupper av gaupe i Nordland 1995-2019. Bestandsmålet er vist med sort linje.
Kilde: Rovdata.

Registrerte familiegrupper vinteren 2018/2019 i Nordland og naboområder. Kilde: Rovdata.

Kart over kjent avgang av gauper vinteren 2018/2019. I Nordland: 6 på skadefelling i Nordland (Ballangen, Bodø (2), Hattfjelldal (2) og Bindal. Kilde: Rovbase.

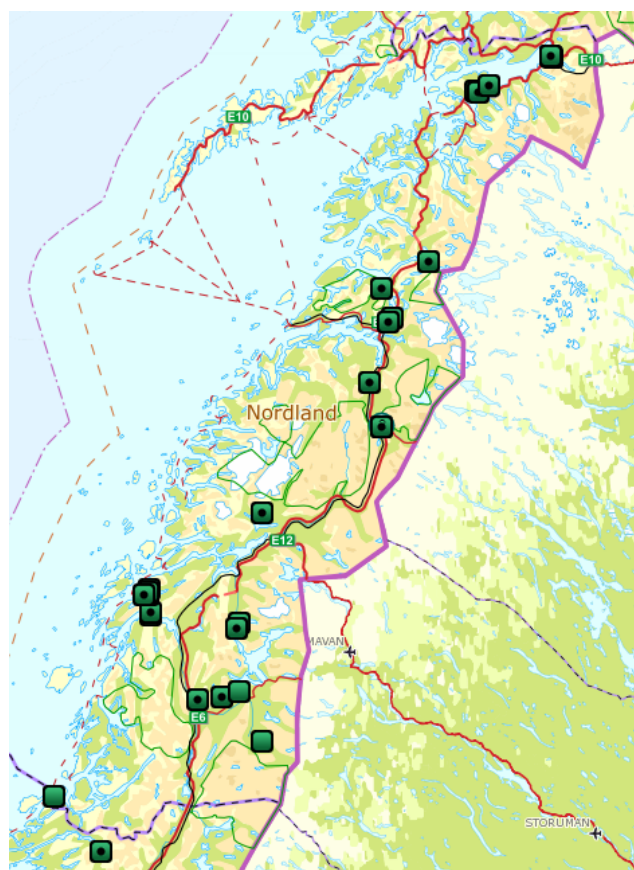
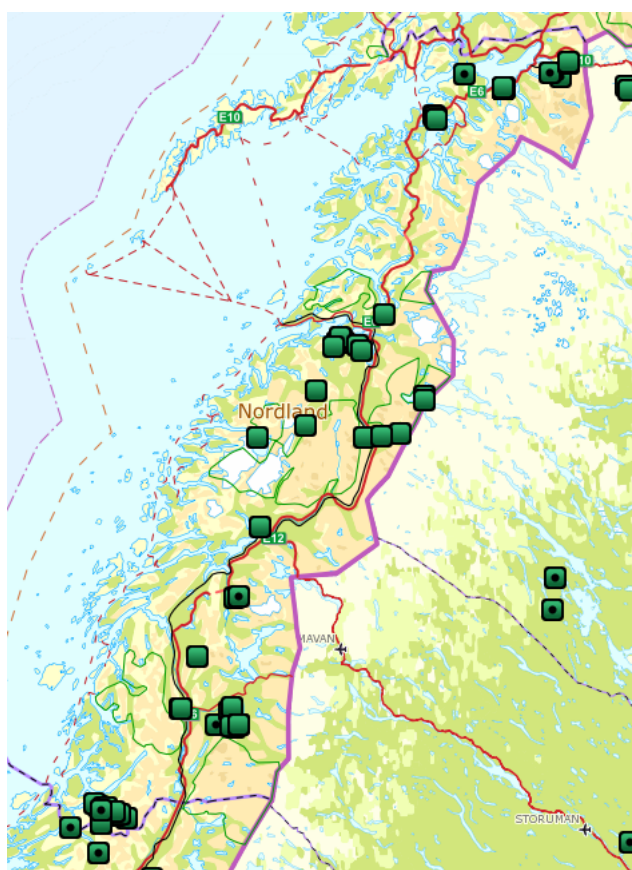

Tabellen viser påviste tap av sau (kadaverobduksjon), erstatningskrav og erstattede tap til gaupe i Nordland siste fem år, per 9. september 2019. Kilde: Rovbase.

År	Påviste tap til gaupe	Erstatningskrav alle rovviltarter	Erstattet, alle rovviltarter	Erstatningskrav gaupe	Erstattet til gaupe
2015	49	5636	2873	2052	889
2016	39	5035	2458	1981	776
2017	34	4587	2038	1736	792
2018	53	4729	2369	2066	951
2019	28				

Tabellen viser påviste tap av tamrein (kadaverobduksjon), erstatningskrav og erstattede tap av rein til gaupe siste fem reindriftsår i Nordland. Kilde: Rovbase. *Foreløpige tall for 2018/2019.

År	Påviste tap til gaupe	Erstatningskrav alle rovviltarter	Erstattet, alle rovviltarter	Erstattet til gaupe
14/15	47	6459	2895	1077
15/16	104	6809	3163	1108
16/17	83	7157	3021	1007
17/18	116	6988	3027	1143
18/19	75	6391*		

Påviste tap av tamrein (venstre) og sau (høyre) i Nordland og tilgrensende områder i Trøndelag, Troms og Sverige siden 1. januar 2019 (per 9. september). Kilde: Rovbase.

Forvaltningsplanens føringer om forvaltning av gaupe i Nordland

I gjeldende forvaltningsplan er det fastsatt følgende forvaltningsprinsipper for gaupe:

- 2.4.1. *Det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordlands fastland.*
- 2.4.2. *Bestanden skal holdes nærmest mulig bestandsmålet og mest mulig spredt i fylket, ved målstyrt bruk av jaktkvoter.*
- 2.4.3. *Byrdefordeling: Det skal legges stor vekt på at familiegrupper av gaupe skal spres, slik at byrden for beitebrukerne fordeles. Ingen reinbeitedistrikt skal ha mer enn to familiegrupper av gaupe per år. Små distrikt skal ikke ha mer enn en familiegruppe per år. Med små distrikt menes i denne sammenhengen: Skjomen, Frostisen, Duokta, Balvatn, Hestmannen/Strandtindene, Ildgruben og Byrkije. Prinsippet om byrdefordeling forutsetter at det åpnes for kvotejakt, selv om det bidrar til at det tar lengre tid før bestandsmålene nås.*
- 2.4.4. *Når bestandsmålet for gaupe er oppnådd skal det åpnes for kvotejakt på gaupe i hele fylket. Dette skal bidra til å holde bestanden nærmest mulig bestandsmålet, og til byrdefordeling for saue- og reindriftsnæringene. Når bestandsmålet ikke er oppnådd skal det åpnes for en begrenset kvotejakt, hvor kvote målstyres til områder med betydelige tap av sau og tamrein. Samlet belastning av alle rovviltarter (inkludert kongeørn) skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse og fordeling.*
- 2.4.5. *Utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt.*
- 2.4.6. *Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang; 2. skadepotensiale; 3. gaupebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.*

Sekretariatets vurderinger

Gaupe er en jaktbar viltart og høsting av vilt kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd. Registrert gaupebestand har vært under bestandsmålet de siste fem årene, med en nedgang i antall registrerte familiegrupper sist vinter. Forvaltningen må derfor legge opp til en bestandsvekst for å nå bestandsmålet. NINAs prognoser viser at det i Nordland er 80 % sannsynlighet for at gaupebestanden vil ligge under bestandsmålet før jakta i 2020 (NINA Rapport 1679). Kvotejakt på gaupe er etter sekretariatets vurdering ikke forenelig med behovet for økt bestandsvekst i regionen.

Ved vurdering av kvotejakt skal det også vurderes den skade som viltet gjør og at kvotejakten styres mot områder med skadeproblemer. I forvaltningsplanen er det et mål at familiegrupper av gaupe skal spres, slik at byrden for beitebrukerne fordeles. Resultatene fra sist vinters bestandsregistrering viser god spredning i utbredelsen av gaupe hvor ingen av de store reinbeitedistriktene har mer enn to registrerte gaupefamilier og ingen av de små distriktene har mer enn en registrert gaupefamilie.

Gaupe er sammen med jerv den rovviltarten som forårsaker størst tap av sau og rein i Nordland. Foreløpige tall fra siste året viser imidlertid en nedgang i antall påviste tap av både sau og rein til gaupe. Tapene er spredt over store deler av fylket, men enkelte områder har mer konsentrerte tap.

Sekretariatet anbefaler at behovet for felling av gaupe for å forebygge tap av rein og sau vurderes gjennom skadefellingsregimet, og ikke ved å åpne for kvotejakt i vinter. Vår vurdering er at dette fungerte godt sist vinter ved at uttak av gaupe blir mer målrettet til utsatte skadeområder enn om det åpnes for kvotejakt over større områder.

Grenseområdene mot Troms

Fylkesgrensa mellom Nordland og Troms er ingen naturlig barriere for gaupe. Rombaken er en mer naturlig grense, og derfor har rovviltnemnda i region 7 og rovviltnemnda i region 8 inngått en samarbeidsavtale blant annet om kvotejakt på gaupe. Samarbeidsavtalen legger opp til at de

nordlige delene av Nordland skal inngå i tilgrensende kvotejaktområder i Troms. Dette gjelder fastlandsdelen av Tjeldsund kommune, hele Evenes kommune og den delen av Narvik kommune som ligger nord for Rombaken (fra Rombaksbotn går grensa for området i Norddalen opp til Ofotbanen og langs Ofotbanen til svenskegrensa). Vi foreslår at Miljødirektoratet forholder seg til den gjeldende samarbeidsavtalen ved fastsetting av kvote for jakt på gaupe i 2019.

Sak 20/2019 Høring på forslag til endringer i naturmangfoldloven, rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

I Stortingets rovdyrforlik fra 2011 (Representantforlag 163 S (2010-2011) framgår det av punkt 2.1.9 følgende: «Forlikspartene er enige om at den regionale forvaltningen og de regionale bestandsmålene av rovvilt skal evalueres innen fem år». I tråd med dette ble det i 2016 utarbeidet to rapporter som tok for seg regional rovviltforvaltning:

- NINA-rapport 1268 - Evaluering av regional rovviltforvaltning
- NIBIO-rapport 2016-63 - Rovviltbestandenes betydning for landbruk og matproduksjon basert på norske ressurser

På bakgrunn av disse to rapportene ga Miljødirektoratet den 12. oktober 2016 faglig anbefaling til Klima- og miljødepartementet om videre oppfølging av arbeidet med evaluering av regional rovviltforvaltning. Rovviltnemnda i region 7 ga i brev av 30.01.2017 en uttalelse til KLD om evaluering av regional rovviltforvaltning og regionale bestandsmål samt forvaltning av kongeørn (vedlegg 2).

Klima- og miljødepartementet har nå sendt på høring en rekke forslag til endringer i rovviltforvaltninga. Bakgrunnen til høringsforslagene er blant annet oppfølging av regjeringserklæringen og evalueringen av regional rovviltforvaltning som ble gjennomført i 2016.

Det høres på forslag til endringer i følgende tema:

- Endring av nødvergebestemmelsen, nml § 17 annet ledd
- Etablering av uavhengig rovviltklagenemnd
- Endring av antall forvaltningsregioner for rovvilt
- Etablering av felles bestandsmål og arealdifferensiering
- Innføring av uttalelsesrett fra Landbruksdirektoratet
- Innføring av kommunal klageadgang på fellingsvedtak
- Nye fellingsmetoder for jerv

Høringsdokumenter: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/endringer-rovviltforvaltningen/id2653571/>

Sekretariatet vil i møte gi en nærmere presentasjon av høringsforslaget som grunnlag for nemndas behandling av saken.

Saken legges fram uten innstilling fra sekretariatet.

Høringsfrist er 1. oktober 2019.

Sak 21/2019 Høring på forslag til ny viltforskrift og ny åteforskrift

Miljødirektoratet har sendt på høring forslag til to nye forskrifter som det er relevant at rovviltnemnda kjenner til. Høringsfrist for begge forslagene er 1. oktober 2019. Saken legges fram uten innstilling fra sekretariatet. Sekretariatet vil i møte gi en nærmere presentasjon av høringsforslagene som grunnlag for nemndas behandling av saken.

1. Forslag til ny åteforskrift

Formålet med forskriften er å kunne regulere bruken av åte der dette kan medføre en risiko for både vilt, miljø og unntaksvis mennesker. Forskriften skal bidra til å redusere faren for at rovvilt som følge av fôring eller åte tar opphold ved beiteområder for husdyr, og hindre at vilt som følge av fôring tar opphold i nærheten av veger eller bebyggelse og medfører en sikkerhetsrisiko. Forskriften legger til rette for at det kan benyttes åte ved felling av villsvin, men at man ikke skal bidra til styrking av bestanden ved fôring.

Høringsdokumenter: <https://tema.miljodirektoratet.no/no/Horinger/Regelverk/Foreslar-ny-ateforskrift-20197914/>.

2. Forslag til ny viltforskrift

Forslag til ny viltforskrift berører ikke forvaltning av store rovdyr og er derfor etter vår vurdering i mindre grad relevant for rovviltnemnda. Miljødirektoratet samler fire eksisterende forskrifter som regulerer innfangning, uttak, oppdrett og hold av vilt, og håndtering av dødt vilt, til en felles forskrift. Utgangspunktet er at hovedprinsippene i viltforvaltningen videreføres i den nye forskriften, og at bestemmelsene nå samles i en mer systematisk og harmonisert forskrift.

Høringsdokumenter: <https://tema.miljodirektoratet.no/no/Horinger/Regelverk/Foreslar-ny-Viltforskrift-20197911/>.

Sak 22/2018 Drøftinger/ orienteringer/ referatsaker

a) Orientering om beitesesongen 2019 for sau

Orientering legges fram i møte.

b) Fagrapporter og lignende

Relevante fagrapporter, utredninger og lignende:

- NINA Prosjektnotat 165 - SCANDCAM - rovviltstudier med viltkamera_2018-2019 (vedlegg 3).
- [Tovmo, M. m.fl. 2019. Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2019. NINA Rapport 1679.](#)
- [Frank, J. & Tovmo, M. 2019. Inventering av lodjur 2019. Bestandsovervåking av gaupe i 2019. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. Bestandsstatus för stora rovdyr i Skandinavien. Nr 2 2019.](#)

c) Akuttsaker behandlet av Fylkesmannen

Vedtaket dato	Område	Hva
2019.05.23	Røssåga/Toven RBD	Skadefelling kongeørn
2019.05.23	Røssåga/Toven RBD	Utvida tilsyn
2019.06.03	Saltdal	Utvida tilsyn
2019.06.06	Evenes	Utvida tilsyn
2019.06.06	Saltfjellet RBD	Utvida tilsyn - avslag
2019.16.07	Grane	Skadefelling bjørn
2019.07.23	Grane	Skadefelling bjørn
2019.07.23	Grane	Utvida tilsyn
2019.07.24	Grane	Utvida tilsyn
2019.07.24	Hemnes	Utvida tilsyn
2019.07.31	Grane	Utvida tilsyn
2019.08.01	Ballangen	Utvida tilsyn
2019.08.12	Ballangen	Utvida tilsyn
2019.08.15	Hemnes	Skadefelling jerv
2019.08.16	Hemnes	Skadefelling jerv
2019.08.17	Grane	Tidlig nedsanking av sau
2019.08.22	Hemnes	Tidlig nedsanking av sau
2019.08.27	Grane	Tidlig nedsanking av sau
2019.08.27	Hemnes	Skadefelling jerv
2019.09.06	Grane	Tidlig nedsanking av sau

d) Brev til nemnda

Dato	Fra	Til	Kopi	Tema
2019.05.29	Mdir	Fylkesmannen i Nordland m.fl.	Roviltnemnda m.fl.	Kvotefor betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn
2019.06.06	Mdir		Roviltnemnda m.fl.	Avslag på søknader om uttak av jerv
2019.06.20	KLD	Mdir og Ldir	Roviltnemnda m.fl.	Faglige vurderinger om forvaltningsplan
2019.07.22	Mdir	Fylkesmannen i Nordland m.fl.	Roviltnemnda m.fl.	Utvidelse av kvote for betinget skadefelling av bjørn
2019.08.19	Hemnes kommune	Roviltnemnda		Anmodning om uttak av jerv på Korgfjellet
2019.08.19	Mdir	Roviltnemnda m.fl.		Om lisensfelling av bjørn 2019
2019.08.19	Mdir	Fylkesmannen i Nordland m.fl.	Roviltnemnda m.fl.	Utvidelse av kvote for betinget skadefelling av bjørn
2019.08.23	KLD		Roviltnemnda m.fl.	Midlertidig videreføring av prøveordning i lisensfelling av jerv

Sak 23/2019 Eventuelt

Ingen eventuelt saker er mottatt ved utsendelse av saksframlegg.

Med hilsen

Torfinn Sørensen (e.f.)
fylkesmiljøvernsjef

John Kosmo (e.f.)
landbruks- og reindriftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Utkast til protokoll fra møte 2/2019
2. Brev fra Rovviltnemnda i region 7 av 30.01.2017 om evaluering av regional rovviltforvaltning og regionale bestandsmål samt forvaltning av kongeørn
3. NINA Prosjektnotat 165 - SCANDCAM - rovviltstudier med viltkamera 2018-2019
4. Akuttsaker behandlet av Fylkesmannen
5. Brev til nemnda